

Årsbudget 2018, Plan 2019-2021

Socialnämnden

Postadress	Besöksadress/Reg.office	Telefon	Telefax	Organisationsnummer	Bankgiro
Box 66	Stångörsgatan 10	Nat 0173-860 00	Nat 0173-175 37	212000-0290	233-1361
S-742 21 Östhammar	Östhammar	Int +46 173 860 00	Int +46 173 175 37	V.A.T. No	PlusGiro
	www.osthammar.se	kommunen@osthammar.se		SE212000029001	1 31 70-6

Innehållsförteckning

1 Verksamhetsområde	3
2 Omvärldsanalys	3
3 Verksamhetsmål kopplat till god ekonomisk hushållning	4
4 Övriga mål och riktlinjer	7
5 Verksamhetsförändringar och konsekvenser 2018.....	7
6 Verksamheten 2019-2021.....	9
7 Kvantitet och kvalitet	9
8 Investeringar.....	9
9 Tabeller.....	9

1 Verksamhetsområde

Socialnämndens ansvarsområden står inför stora utmaningar inom den närmaste femårsperioden. Den volymtillväxt som skett och kommer att ske skapar stora utmaningar inom flera områden såsom personalförsörjning, bostäder, lokaler och ekonomiska resurser. Detta i kombination med rådande konjunkurläge medför kraftfullt ökade kostnader inom socialnämndens verksamhetsområde.

Personalförsörjningsuppdraget är en stor utmaning för de flesta kommuner och specifikt Östhammars kommun. Det är av största vikt att nämndens verksamheter kan skapa konkurrensfördelar som stödjer förmågan till lyckade rekryteringar. Det är också av vikt att arbeta långsiktigt och hållbart med att leverera förutsättningar för en bra arbetsmiljö och goda anställningsvillkor.

I statsbudgeten för år 2017 sänkte regeringen anslagen för ensamkommande barn med ca 40 %. Samtidigt förändrades tilldelningsmodellen av ensamkommande från årsavtal till procentuella tilldelningar som revideras löpande under året. Det innebär att verksamheten för närvarande är underfinansierad. Den förväntade minskningen av ensamkommande barn under år 2018 kommer innebära fortsatt ökat ekonomiskt tryck på verksamheten om inte en snabb omställning av boendeplatser kan ske.

Den vårdutveckling som sker inom regionens verksamhetsområde skapar bättre möjligheter till ökad genomströmning i slutenvården. Det ökar behovet av basal omvårdnad i brukarens hemmiljö, vilket i sin tur medför ett ökat behov av kommunal hemsjukvård. Fortsatt utveckling av Närvårdsenhetens verksamhet och uppdrag kan understödja denna förändring.

Inom området socialpsykiatri har Östhammar för närvarande ett gynnsamt läge med låga ohälsförekomster. Under senare tid har dock en tydlig ökning av placeringar inom områdena kunnat identifieras.

2 Omvärldsanalys

Under senare tid har den geopolitiska osäkerheten ökat i omvärlden. Brexit i England och USA:s senaste presidentval är två faktorer som tydligt påverkar den ekonomiska osäkerheten. Den prognostiserade minskningen av skatteunderlaget kan ytterligare förstärkas av den förväntade ekonomiska oron i världen. Befolkningsmässigt har Sverige vuxit kraftigt de senaste åren. Den demografiska bilden visar på att vi blir fler yngre samt fler äldre. Detta innebär att antalet individer i arbetskraften inte ökar i samma omfattning som befolkningen i övrigt med ökat ekonomiskt tryck till följd.

Den ökande befolkningen ställer stora krav på en lyckad integration av de nya svenskar som anländer till Sverige. Även om arbetslösheten sjunker i generella termer så ökar tudelningen på den svenska arbetsmarknaden. Utrikes födda och personer utan fullgjord gymnasieutbildning utgör en allt större del av de arbetslösa. En misslyckad integration kan ställa stora grupper utanför samhället med social oro till följd. Dessutom ökar risken att arbetsmarknaden går miste om värdefull kompetens om de nya grupperna inte tas till vara på bästa sätt.

Under föregående år har en region med landsting och kommuner som samarbetspartners bildats i länet. Detta skapar en god struktur för fortsatt arbete med gemensam utveckling inom många områden. Digitalisering samt vård och omsorg är områden som lämpar sig

väl att samverka kring. Inom dessa områden finns en stor potential för ökad innovationskraft som kan möjliggöra stora utvecklingssteg och därmed sänkta kostnader de närmaste åren. Region Uppsala prognostiserar stora underhålls- och investeringsbehov inom fastighetsmarknaden. Detta innebär att det underhåll och expansion som Östhammars kommun står inför de kommande åren, förmodligen kommer att leda till snabbare kostnadsutveckling än som tidigare prognostiserats .

Omställningsarbetet för en hållbar miljö är och blir allt viktigare. Även om denna omställning inledningsvis ökar nämndens kostnader måste denna fråga alltid komma först i de beslut som framgent kommer att fattas. Viktiga förhållningssätt för socialnämnden att fokusera på under den kommande perioden är samverkansvilja, långsiktighet och helhetstänk.

Medicinteknisk utveckling och digitalisering skapar ständigt nya förutsättningar för både vården och patienterna. Allt mer av vården kommer i framtiden utföras utanför sjukhusen, inte sällan i patientens hem och med brukaren som medskapare. Om vården ska bedrivas effektivt måste hälso- och sjukvårdssystemet utvecklas organisatoriskt, kompetensmässigt och kulturellt. En viktig förutsättning är därför att vården arbetar mer personcentrerat och hälsoinriktat jämfört med idag samt att såväl brukaren som medarbetare har lättillgängligt och anpassat kunskapsstöd med hjälp av digitala verktyg. Digitaliseringen är enskilt den starkaste förändringsfaktorn i hela samhället och e-hälsa är en del av den.

3 Verksamhetsmål kopplat till god ekonomisk hushållning

Barn och unga

Barn och ungdomars psykiska ohälsa har ökat under 1990- och 2000-talet, och statistik visar på en fortsatt ökning. Allt fler ungdomar rapporterar psykiska besvär som oro eller ångslan. Sådan självrapportering är ett varningstecken för senare psykisk sjukdom, ökad risk för självmordsförsök eller övriga skador och olyckor. Det finns också ett samband mellan tidiga självrapporterade psykiska besvär och problem med försörjning och familjebildning. I Östhammars kommun har anmälningar avseende oro för unga ökat under år 2017, vilket indikerar att satsningen på förbättrad samverkan med skolan har gett resultat. När det gäller placeringar har trenden varit att allt färre barn placeras, detta exkluderat ensamkommande barn, vilket bör betraktas som mycket positivt.

Fokus måste de kommande åren förflyttas till förebyggande arbete och tidig identifikation av barn i riskzoner. Förstärkt samarbete med skolan och en tydligare vårdprocess inom regionen kan medföra ökade möjligheter till tidiga insatser för barn med särskilda behov. I myndighetsarbetet kvarstår arbete med att höja kvaliteten på utredningar och att korta utredningstiderna i samband med att ett nytt verksamhetssystem nu är infört.

Vård och omsorg

Vården och omsorgen står inför flera utmaningar. Demografiska förändringar ger fler andel äldre i kommunen och ett ökat behov av vård och omsorg. Den äldre befolkningen ställer högre krav på äldrevården.

En stor utmaning kommer att vara kompetensförsörjning och att öka antalet sökande till gymnasieskolans vårdutbildning, samt fortsätta arbetet med att vara en attraktiv

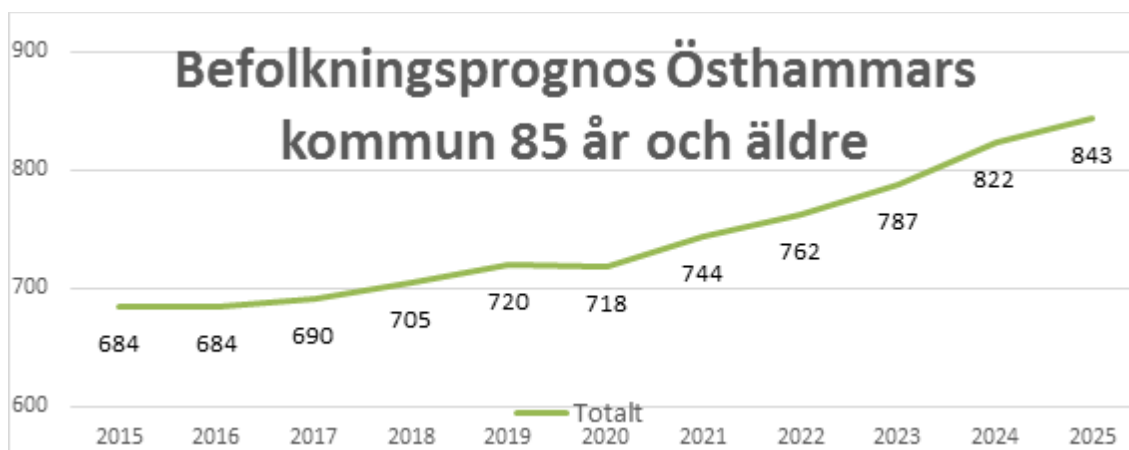
arbetsgivare med en nära ledning av chefer.

Hälsofrämjande arbete kommer att ha en växande betydelse för invånarna där samarbetet med region Uppsala kommer att få allt större betydelse för att säkra vårdens kvalitet.

Krav på ökad innovationstakt och krav på webbaserade lösningar kommer att ge ökad trygghet, självständighet och ökad social kontakt för äldre och för personer med funktionsnedsättning.

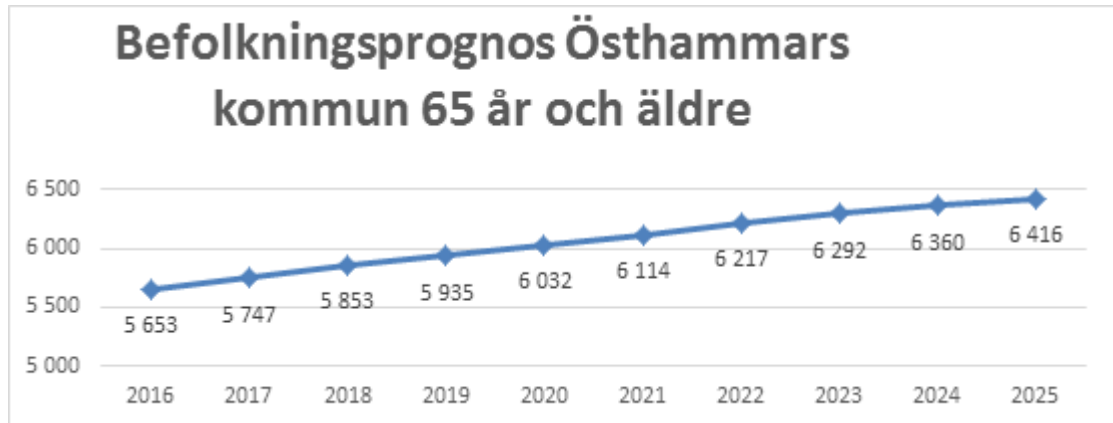
För att möta det ökande vårdbehovet av vård och omsorg för den äldre befolkningen, satsar verksamheten aktivt på rehabilitering i hemmet, fortsatt utveckling av stöd till anhöriga som vårdar närstående i hemmet, och kompetensutveckling för vårdpersonalen.

Andelen äldre med förekomst av demenssjukdom ökar. Ca 8 % av alla som är 65 år eller äldre och nästan hälften av alla som är 90 år eller äldre har en demenssjukdom. En långsiktig satsning och planering på området demens och äldres psykiska hälsa är nödvändigt eftersom antalet äldre ökar. Socialnämnden ser därför ett behov av att öka antalet särskilda boendeplatser för äldre, med ett tydligt uppdrag för denna målgrupp.

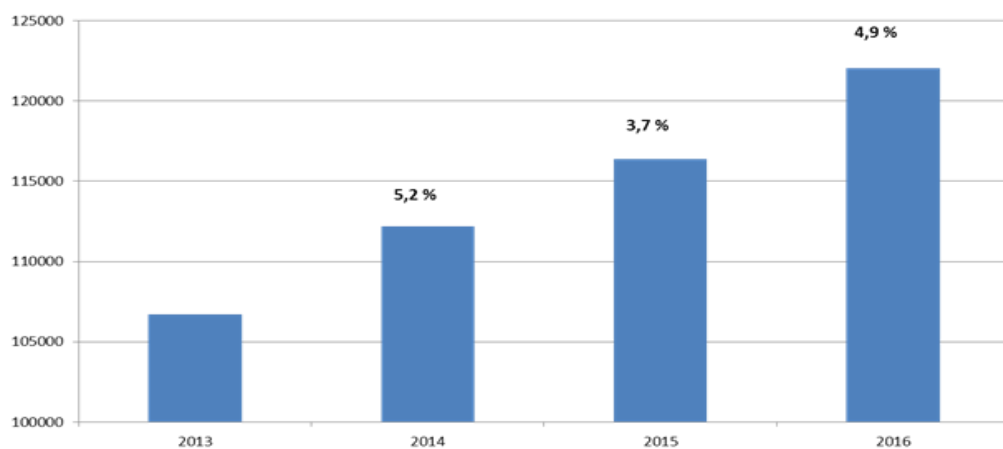

Socialnämnden har med bakgrund av denna utveckling initierat uppstart av planeringsprocessen för planerad utbyggnad av kommunens äldreboendeplatser. Nämndens ambition är att år 2021 ska ca 36 nya vårdplatser finnas tillgängliga för att möta den volymökning som prognostiserats. När det gäller antalet äldre som har enbart hemsjukvård, ser man även här en trendmässig ökning under åren. Det tyder på, att fler äldre med mera sammansatta behov vårdas hemma och hemsjukvårdsinsatserna är mer avancerade än tidigare.

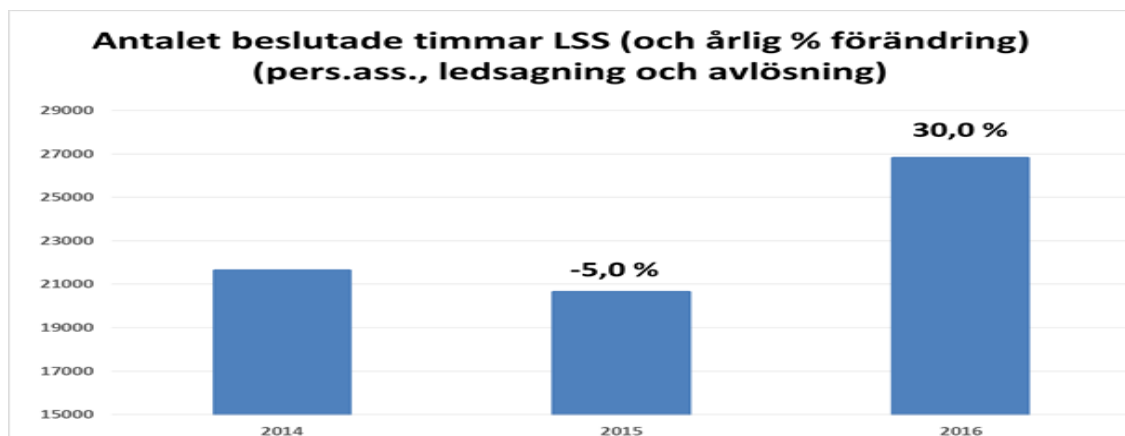
Effektiviteten inom hemtjänsten har senare år förbättrats. På grund av den volymökning som sker genererar för närvarande både den interna och externa hemtjänsten underskott. Som framgår av ålderdemografin kommer denna utveckling fortsätta under ett antal år framöver.

Utförda timmar, hemtjänst (och årlig % förändring)

Prognoserna indikerar att fortsatta volymökningar sker inom området LSS och daglig verksamhet under år 2018.

Fler beslut har tagits enligt LSS (lag om stöd och service), och planeringen har påbörjats för att möta målgruppens behov och för att minimera risker med avgift för icke verkställda beslut.

4 Övriga mål och riktlinjer

Färdtjänst

Möjligheterna till att erhålla kostnadseffektiv färdtjänst av lokala producenter minskar i takt med att allt större offentliga upphandlingar genomförs. Socialnämnden bedömer att kostnadsutvecklingen inom detta område kommer att stiga kraftigt de närmaste åren.

Jämställdhet

I samband med att förvaltningen har infört ett nytt verksamhetssystem kommer all statistik redovisas utifrån kvinna-man. Detta är en grundläggande förutsättning i det fortsatta arbetet med att nå en jämställd och jämlik planering utifrån kommunstyrelsens intentioner.

Heltidsinförandet med tillhörande tillsvidareanställningar kommer att slutföras under år 2018.

Miljö

Antalet transporter som sker med miljövänliga fordon ska öka. Målet har tydliggjorts i gällande förfrågningsunderlag för hemtjänst och daglig verksamhet (enligt LOV) samt servicetjänster inom hemtjänsten (enligt LOU).

Miljöfrågor ska beaktas i all socialnämndens verksamhet.

5 Verksamhetsförändringar och konsekvenser 2018

Ny modell för ledning och styrning

Kommunens ledningsgrupp har i samverkan med den politiska ledningen diskuterat en ny modell för styrning. Resultatet av detta arbete har inarbetats i detta dokument under avdelning "mål och styrtalet". Parallellt med detta har arbete påbörjats med att införa en ny modell för ledning av verksamheten. Utgångspunkten bygger på konceptet ständig förbättring och ska utgå ifrån verksamheternas behov av stöd i mötet med brukaren.

Arbetet med att skapa förståelse och medvetenhet avseende ekonomi och resursutnyttjande i organisationen behöver fortsätta att intensifieras. Förvaltningens redovisning är i behov av en bättre periodisering samt i viss mån en enhetligare kontering.

Digitalisering, IT och kommunikation

Under år 2017 har en kraftfull satsning skett på ny teknik i samband med införandet av ett nytt verksamhetssystem. Digital tillsyn och dokumentation i direkt anslutning till insatsens genomförande är infört under det gångna året. Under år 2017 har förvaltningens IT haft fokus på implementering av det nya verksamhetssystemet. Under de närmsta åren kommer fokus flyttas till att arbeta med att säkerställa att systemet används fullt ut och att dokumentation och registrering sker effektivt. Systemet ska inte bara säkerställa en rättssäker handläggning utan ska även kvalitetssäkra uttag av statistik. Arbetet gällande utökade trygghetsskapande insatser med hjälp av ny teknik fortsätter. Områden som larm och positionering är områden som inledningsvis kommer att stärkas.

Personalperspektivet

Socialförvaltningen har i arbete med att ta fram en personalstrategi för perioden 2017-2019 uppmärksammat ett antal områden som är väsentliga för att långsiktigt trygga personalförsörjningen. För att det ska kunna ske måste förmågan att attrahera, rekrytera, behålla, utveckla medarbetare kraftfullt stärkas. Avgörande faktorer såsom förmåner, arbetsförhållanden och möjligheten till kompetensutveckling måste säkerställas. Delaktighet och information är två centrala begrepp som genomsyrar de åtgärder som ska vidtas. Genom att satsa på detta kan vi bättre ta tillvara på den kompetens som medarbetarna faktiskt besitter och på så sätt öka både den enskildes och verksamhetens möjlighet till utveckling. Om förvaltningen i framtiden ska vara en attraktiv arbetsgivare, där både befintliga och potentiella medarbetare trivs, måste möjlighet att utveckla sin kompetens vara omfattande och tydlig för den enskilde.

Omvärldsbevakningen visar på att vissa personalgruppers medellöner placerar sig lägst utifrån jämförelser i det regionala perspektivet. Vissa satsningar har inletts under år 2017 men behöver breddas och förstärkas under de kommande åren.

En strategi kring lönebildning, trohetslöner och kompetensutveckling ska tas fram. Detta samordnas med kommunens arbete för att bli en attraktiv arbetsgivare. Det bör även tydliggöras vilka möjligheter som finns för resor på arbetstid, förkortad arbetstid, och att arbeta hemma, vilka vara tänkbara verktyg för verksamheterna.

Socialnämnden måste under de kommande åren, i samverkan med barn- och utbildningsnämnden, i större utsträckning arbeta med att säkerställa intresset för vård- och omsorgscollege.

Boendestöd

När det gäller boendestödet har antalet ärenden ökat under de senare åren. Med anledning av ökningen har en förstärkning av personalen skett inom ramen för verksamheten. Boendestödet beräknas generera ett underskott under år 2017 och verksamheten behöver förstärkas ytterligare under år 2018. Föreslagna förändringar inom organisationen medför att bemanningen behöver utökas. I en framtid kan det vara aktuellt att se över boendestödets stöd till personer med psykisk ohälsa även kvällar och helger, inte minst för att möta föreslagen lagändring.

Vidareutveckling av Råd och Stöd

Öppenvårdsverksamheten är en viktig insats för att stödja medborgarna i frågor som rör speciellt barn. Historiskt har det visat sig att bra stöd i ett tidigt skede förebygger mer omfattande insatser av karaktären myndighetsutövande. Många förändringar som påverkar Råd och Stöd har skett de senaste åren, både i omvärlden men även organisatoriskt. Socialnämnden avser att genomföra en översyn av verksamheten i syfte att vidareutveckla verksamheten.

Hemtagningsteam

I samband med att betalningsansvarslagen förväntas träda i kraft år 2018 har arbete påbörjats med att inrätta hemtagningsteam i de olika tätorterna. Detta kommer initialt att leda till högre kostnader men på sikt en effektivare organisation.

Hälso- och sjukvårdsverksamheten (HSL)

Verksamheten har dragits med stora underskott, beräknat till ca 2,0 mnkr, under åren

2016-2017. Större delen av detta beror på att verksamheten har varit tvungen att bemanna med personal från bemanningsföretag. Vissa signaler från verksamheten pekar på svårigheter att styra verksamheten effektivt med nuvarande organisationsupplägg. Arbete har påbörjats med samordning av rekrytering och rörlighet mellan tätorterna. Detta gäller samtliga kompetenser som verkar inom HSL.

Servicebostäder LSS

Under år 2018 är det planerat att öppna 5 nya servicebostäder i Gimo, ett samarbete som sker mellan vård- och omsorg och individ-och familjeomsorg. Detta för att minska på kötiderna och ett eventuellt förestående betalningsansvar. I samband med öppnandet kommer även en översyn av nuvarande boendestruktur för gruppboendestäder att ses över.

6 Verksamheten 2019-2021

7 Kvantitet och kvalitet

8 Investeringar

9 Tabeller

Verksamhetsmått

Se nedan.

Resultaträkning

Se nedan.

Driftbudget

Se nedan.

Investeringsbudget

Se nedan.

Verksamhetsmått	Bokslut 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020	Plan 2021
-----------------	-----------------	----------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Vård och Omsorg

Särskilt boende

Antal beslut Särskilt boende	332	322	322	322	322	322
Antal platser särskilt boende	232	232	232	232	268	232
Antal boende extern plats	10	10	10	10	10	10
Bruttokostnad/plats/år (tkr)	465	466	478	490	502	594
Bruttokostnad/plats/dygn (kr)	1 275	1 277	1 309	1 342	1 375	1 628
Bruttokostnad extern/plats/år (tkr)	1 064	1 064	1 064	1 064	1 064	1 064
Bruttokostnad extern/plats/dygn (kr)	2 915	2 915	2 915	2 915	2 915	2 915

Korttidsboende

Antal platser korttidsboende	14	14	14	14	14	14
Bruttokostnad/plats/år (tkr)	708	568	582	597	612	627
Bruttokostnad/plats/dygn (kr)	1 940	1 556	1 595	1 635	1 675	1 717

Ordinärt boende

Antal ärenden ordinärt boende	613	619	625	632	638	644
Bruttokostnad/ärende/år (tkr)	107	93	94	96	97	99
Antal trygghetslarm	570	570	570	570	570	570
Antal utförda utförda timmar	122 188	124 632	127 124	129 667	132 260	134 905

LSS

Personlig assistens	24	24	24	24	24	24
Personer med LSS-insats	175	175	175	175	175	175
Boende i gruppboende internt LSS	47	47	47	47	47	47
Antal boende extern plats LSS	1	1	1	1	1	1
Bruttokostnad gruppboende/plats/år (tkr)	623	596	611	626	642	
Bruttokostnad gruppboende/plats/dygn (kr)	1 708	1 633	1 674	1 716	1 758	0
Bruttokostnad extern/plats/år (tkr)	1 053	706	706	706	706	706
Bruttokostnad extern/plats/dygn (kr)	2 925	2 998	3 073	3 150	3 229	3 309

Färdtjänst

Antal färdtjänst innehavare	844	844	844	844	844	844
-----------------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Individ och Familjeomsorgen

Missbrukarvård vuxna inkl Social psykiatri

Antal vård dygn vuxna missbrukare	2 854	2 854	2 854	2 854	2 854	2 854
Bruttokostnad/dygn (kr)	1 647	1 688	1 730	1 774	1 818	1 863

BoU

Antal vård dygn i familjehem	8 568	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Bruttokostnad/dygn familjehem (kr)	932	1 000	1 015	1 030	1 046	1 061
Antal vård dygn i HVB-hem	1 093	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Bruttokostnad/dygn HVB-hem (kr)	2 199	2 254	2 310	2 368	2 427	2 488

Ekonomiskt bistånd

Antal hushåll	ingen	300	300	300	300	300
Genomsnittlig bidragstid (mån)	uppgift	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
Snittkostnad/hushåll ek bistånd (kr)		0	0	0	0	0

Resultaträkning (kk)	Resultat 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020	Plan 2021
Intäkter (+)	258 065	223 254	226 156	226 156	226 156	226 156
Kostnader (-)	-639 540	-649 011	-672 924	-677 624	-699 624	-703 624
Personalkostnader	-341 820	-360 731	-376 947	-381 647	-403 647	-407 647
Lokalkostnader	-46 296	-55 959	-56 686	-56 686	-56 686	-56 686
Övriga kostnader	-251 424	-232 321	-239 291	-239 291	-239 291	-239 291
Nettokostnader	-381 475	-425 757	-446 768	-451 468	-473 468	-477 468
<i>Ramtilldelning</i>			<i>-446 768</i>	<i>-451 468</i>	<i>-473 468</i>	<i>-477 468</i>

Driftbudget (kk)							
Verksamheter		Bokslut 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020	Plan 2021
Nämnd o styrelsevht	100						
Intäkter		2	0	0	0	0	0
Kostnader		-756	-790	-802	-802	-802	-802
Övrig politisk vht	130						
Intäkter		0	0	0	0	0	0
Kostnader		-264	-278	-282	-282	-282	-282
Gemensam adm	500						
Intäkter		1 432	960	974	974	974	974
Kostnader		-19 352	-23 967	-24 327	-24 327	-24 327	-24 327
Insatser enl SoL o HSL	510, 520						
Intäkter		147 017	139 932	143 332	143 332	143 332	143 332
Kostnader		-421 782	-423 631	-442 236	-444 236	-466 236	-470 236
Insatser enl LSS	513						
Intäkter		22 295	25 992	26 624	26 624	26 624	26 624
Kostnader		-80 050	-91 657	-96 684	-99 384	-99 384	-99 384
Färdtjänst	530						
Intäkter		650	650	666	666	666	666
Kostnader		-4 095	-4 787	-4 903	-4 903	-4 903	-4 903
Missbrukarvård vuxna	552,558						
Intäkter		227	230	235	235	235	235
Kostnader		-6 017	-5 363	-5 469	-5 469	-5 469	-5 469
Barn o ungdomsvård	554,556,557,568						
Intäkter		1 199	480	489	489	489	489
Kostnader		-28 815	-29 201	-29 776	-29 776	-29 776	-29 776
Övrig vuxenvård	571						
Intäkter		438	1 000	1 020	1 020	1 020	1 020
Kostnader		-650	-1 086	-1 107	-1 107	-1 107	-1 107
Ekonomiskt bistånd	575						
Intäkter		264	450	459	459	459	459
Kostnader		-11 964	-14 291	-14 573	-14 573	-14 573	-14 573
Familjerätt	585						
Intäkter		0	0	0	0	0	0
Kostnader		-314	-400	-408	-408	-408	-408
*Flyktingmottagning	600						
Intäkter		84 443	53 580	0	0	0	0
Kostnader		-65 373	-53 580	0	0	0	0
Nettokostnader		-381 465	-425 757	-446 768	-451 468	-473 468	-477 468
Enligt plan				-446 768	-451 468	-473 468	-477 468

Investeringsbudget, netto (kkkr)	(ack) Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019	Plan 2020	Plan 2021
Projekt					
1 Ofördelade medel	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
2 Hjälpmedel	-600	-600	-700	-700	-700
3 IT-investeringar	-5 224	0	0	0	0
4 Digitalisering	-400	-500	-500	-400	-400
5 Larm	-300	-300	-300	0	0
6 Nytt boende				-2 500	
Summa	-7 724	-2 600	-2 700	-4 800	-2 300
Enligt plan		-2600	-2700	-2300	-2300

Projektbeskrivningar

- 1 Ofördelade medel bl a för investeringsbehov gällande gemensamhetsutrymmen på särskilt boende inkluderande sängar och övriga inventarier.
- 2 Årligt investeringsbehov för inköp av rullstolar.
- 3 Uppstartskostnader i samband med införandet av ett nytt verksamhetssystem (TAKT) i form av integrationer, konsult hjälp, utbildning och inköp av teknik, samt kostnader för att påbörja införandet av E-tjänster inom förvaltningen.
- 4 Digitalisering
- 5 Översyn larm
- 6 Investeringsbehov i samband med uppstart av nytt särskilt boende 2020.